

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП С

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
Е-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

ПРЕГОВОРИ ПРОСВЕТАРА: БЕЗ КОНКРЕТНОГ ДОГОВОРА **Чувар државне касе није дошао**

У Влади Републике Србије, у среду 22.08.2012.г., тачно у подне (нема никакве случајности са чувеним филмом Фреда Зинемана) одржан је састанак више синдиката запослених у просвети са представницима министарства просвете (и науке) и финансија (и привреде). Синдикалну страну заступали су представници Синдиката радника у просвети Србије, Синдиката образовања Србије, УСПРС, ГСПРС „Независност“, Самосталног синдиката предшколаца, Синдиката високог образовања Србије и Синдиката запослених у науци. Представници Министарства просвете, овај пут, били су Жарко Обрадовић, министар, Бојана Митровић, помоћник министра просвете за финансије, Радивоје Митровић, државни секретар (задужен за област високог образовања и науке) и Мирослав Стаменковић, шеф начелника школских управа. Иако је био најављен, изостао је државни ризничар, министар финансија и привреде Млађан Динкић, јер је, како је речено, имао преча посла (у време док је трајао састанак који треба да одреди политику зарада запослених у највећој јавној служби, он је отварао градилиште нове фабрике расхладних уређаја словеначког „Горења“ у Ваљеву), па је преговараче из Министарства финансија предводила Љубица Матић, новоустоличени помоћник министра у сектору за финансије и буџет. Уз њу су из овог Министарства били присутни још једно ново лице - Љубиша Милосављевић, државни секретар и, од раније познатих социјалних партнера Славица Манојловић из сектора за буџет. Представници СрпС-а на овом састанку били су Хаџи Здравко М. Ковач, генерални секретар и Слободан Брајковић, председник Главног одбора.

Састанак у сенци неизмирених обећања нових-старих просветних власти по питању Уредбе о коефицијентима, повишица за запослене и додатака на плату (одељенско старешинство, рад у комбинованим одељењима, рад у посебним условима, минули рад...), натезања око тога чија су обавеза отпремнине (нарочито за војвођанске просветаре) и других нагомиланих проблема у просвети који су силом прилика морали сачекати да прођу избори и да се формира нова Влада, отворио је министар школски проф. др Жарко Обрадовић, који је изразио задовољство наставком социјалног дијалога и чињеницом да су (по њему) неке ствари у делатности унапређене, али и оценио да, нажалост, систем још није у потпуности профункционисао.

Након што је г-ђа Љубица Матић, помоћница министра финансија изнела читав низ неповољних макроекономских параметара и детаљно описала стање у буџету, те указала на непланирано висок буџетски дефицит и неочекивано високе рупе у буџету, узроковане делом и због изосталног раста БДП (уместо планираног од 1,5%, касније ревидираног на 0,5%, БДП ће до краја године забележити пад између 0,5% и 1%). Ако се зна да је БДП у претходној години био 3.175 милијарди динара, лако је израчунати да ће дефицит буџета бити преко 200 милијарди динара, а могуће и читавих 300 милијарди динара, што уз дата обећања о усклађивању плата и пензија и других давања из државне касе, Владу тера да пронађе алтернативне изворе како да овај дефицит смањи уштедама на приходној и расходној страни. Она је изнела податак да је у овом тренутку у буџету „рупа“ од 165 милијарди динара и да је дефицит за 40-50% већи од планираног. Нажалост, и она је констатовала да све мере које ће Влада ових дана усвојити неће имати пуно ефекта у овој години и да је, нажалост, ова година, што се тиче финансијских побољшања неповратно изгубљена, те да очекује да ће пакет мера у следећој години дати какав-такав резултат. У сваком случају, помоћница министра и поменути државни секретар су овај састанак искористили више како би се упознали са

проблемима у просвети, него како би изнели неки службени став овог Министарства које је и у претходном периоду било кочница и оних мало договора постигнутих на релацији синдикати-Министарство просвете (које је подржало и Министарство рада), тако да ни након окончаног састанка нисмо били сигурни какав је став Министарства финансија, сем онога што смо могли прочитати између редова – да замрзавања неће бити, али ни да повећање у октобру неће бити онолико колико је дефинисано Законом о буџету, већ ће бити смањено на $1/3$ тог износа. Што се тиче политике зарада и повишица у наредне две године, извесно је да ће плате и пензије бити обрачунаване по некој другој формули, јер за постојећу са **2** повећања годишње у износу инфлације, увећана за раст БДП, очигледно Влада ни убудуће неће имати средстава ни могућности, тим пре јер је ускоро очекује и исплата доспелих камата на ранија задужења у износу од чак **66** милијарде динара. Стога и не чуди да је више пута дискретно, са стране преговарача у име Владе, поновљена изјава како ће они поштовати све преузете обавезе, али... „у оквиру постојећих буџетских средстава“. Стога нисмо сигурни ни да ће магична реч – ребаланс, који се ускоро очекује дати неко ново и боље решење, већ ће само бити гашење пожара који гори на све стране, или прете да ће тек да се разбуктају.

Након представника Министарства финансија, реч је узео поново Министар просвете, који је нагласио да је жеља овог Министарства да се помогне предшколцима да се нађу у јединственој Уредби о коефицијентима, као и да је од министра Динкића добио обећање да плате неће доћи у питање, на шта је проф. Ковач упитао да појасни да ли то значи да ће Министарство убудуће поштовати постојећу динамику исплате зарада или/и законом одређену формулу за повишице у априлу и октобру. Нажалост, ни до краја састанка на ову упадицу нисмо добили одговор ни од министра Обрадовића, а ни од његових колега из Министарства финансија. Своје излагање министар је наставио изношењем, по њему позитивних, резултата у реформи образовног система и указао колегама из Министарства финансија на проблеме који ће ускоро настати када се пређе на финансирање по ученику. Он је овом приликом изјавио да ће његов циљ бити обезбеђивање новца за социјални програм и отпремнине за оне који добровољно желе да напусте делатност, што је неминовност, јер у овом тренутку, по његовим подацима, од око **80.000** наставника и професора, чак **28.000** има непуну норму. Министар Обрадовић је посебно упозорио на велике дугове у високом образовању и проблеме који се јављају у овом сектору образовног система. Он је изнео податак који су синдикалци прихватили, а то је да ће се јубиларне награде запосленима у просвети и надаље исплаћивати и да ће републички буџет бити у помоћи оним буџетима локалних самоуправа које буду имале проблема са овим правом запослених.

Након што су представници Владе изнели своје ставове, представници друге стране – синдикалне, изнели су очекивања од овог састанка и наравно од новог Закона о буџету за **2013.г.**, као и о политици финансирања образовања у наредне две године. Представници СОС-а су изнели податак да се на састанку конкретно утврди шта се може, а шта се не може у овом тренутку и, очигледно, веома су расположени да амнестирају Владу уколико буде дала (и давала) мање од оног утврђеног Законом, из чега би се могло закључити да су постојали неслужбени разговори између представника овог Синдиката и министра финансија, јер је једино њима био познат податак да Министарство финансија има намеру да у октобру свим запосленима, па и пензионерима исплати свега **2%**, а не износ једнак износу шестомесечне инфлације, чиме би њихова примања у сваком случају била мања и номинално и, наравно, реално, с обзиром на раст инфлације и цена које највише утичу на трошкове живота. Са констатацијом представника овог Синдиката да је Уредба о коефицијентима усаглашена реплицирали су представници СрпС-а, који су том приликом подсетили на Службену белешку Министарства просвете и науке из децембра **2011.** године и у којој је јасно и недвосмислено наведено да су представници СОС-а, ГСПРС „Независност“, УСПРС и синдиката предшколаца прихватили Уредбу, а да су представници СрпС-а прихватили део Уредбе који се односи на додатке на плату, али не и текст Уредбе, јер је у супротности са раније усвојеним принципима да плата за најједноставнији рад буде у висини минималне зараде, а да коефицијенти између плата за најједноставнији и најсложенији рад морају бити линеарно увећани и до односа који је био и раније (**1:3**), а

не према предлогу који су прихватила поменута три синдиката (1:2). Овај став представника СрпС-а је посебно забележен од стране Министарства просвете и Министарства финансија. Од питања које су износили преставници на састанку присутних синдиката, потегнута су и питања отпремнина за војвођанске просветне пензионере, права на јубиларну награду, евентуално исплату божићне (Светосавске) награде, исплату једнократне помоћи одређеним категоријама запослених са нижим примањем, као и питање социјалног програма.

Нажалост, морамо констатовати да су поједини синдикати, у чему су предњачиле колеге из Уније и Синдиката „Независност“ износили Министарству предлоге за смањење броја извршилаца, са чиме се представници нашег Синдиката нису сложили, наглашавајући да није посао синдиката да отпушта запослене, већ да се брине за сваког запосленог и свако радно место, без обзира да ли он спада у категорију запослених који има један, али не и обавезујући услов за одлазак у пензију, или предаје неки од изборних предмета, има смањену норму, ради у продуженом боравку и сл.

Након што су се у дискусију укључили представници Синдиката предшколаца, захтеве су изнели и представници Синдиката науке, који су затражили веће издвајање за науку (чак 2,5 пута више него што је то у овом тренутку), на шта су представници СрпС-а указали да сличан захтев имају и други синдикати у просвети (циљ је 6% БДП), али и на то да је политика Владе дефинисана у Закону о буџету и пројекцијама за наредне три године предвидела тек нешто више од половине овог износа за образовање и да се ионако премали просветни буџет 95% троши само на плате.

Представници СрпС-а су на крају изнели став да подржавају напоре Министарства да обезбеди средства за социјални програм, али и да има на уму како су претходна два (три) круга рационализације завршена када су средства утрошена, а на крају се број запослених не смањило, него повећао за 1.500 људи. Они су рекли да би правилном рационализацијом систем био релаксиран за сса 12 милијарди динара, које би се онда могле употребити за побољшање материјалног положаја.

Љубиша Милосављевић, државни секретар за Министарство финансија је у свом делу дискусије рекао да је циљ новог ресорног министарства консолидација јавних финансија, да је у току израда ребаланса буџета, да је просвета у првој групи приоритета и да нема говора о замрзавању плата.

Састанак је завршен договором да се министар школски, др Жарко Обрадовић до средине следеће седмице састане са државним ризничаром Млађаном Динкићем и да помињана питања ставе на папир и синдикатима до среде доставе одговор на сва ова питања како би их они могли, потом, усвојити на својим органима и на састанку, који ће највероватније бити одржан у следећи петак, 31.08., изнети свој став и, евентуално, потписати Протокол о политици зарада, овај пут за наредне две године, иако су сви синдикати и овом приликом изнели да је то за њих неприхватљиво.

Београд, 23.08.2012.год.

проф. Хаци Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС